

SERBEST FONLARA İLİŞKİN RİSK BİLDİRİMİ

Önemli Açıklama

III-39.1 sayılı “Yatırım Kuruluşlarının Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Tebliğ”in 25’inci maddesinde öngörüldüğü üzere sermaye piyasası araçları ile yatırım hizmet ve faaliyetlerine ilişkin genel riskleri açıklamak amacıyla asgari içeriği Kurulca belirlenmiş ve bir örneği tarafınıza sunulmuş olan "Yatırım Hizmet ve Faaliyetleri Genel Risk Bildirim Formu"nda yer alan hususlara ek olarak, Serbest Fonlara ilişkin aşağıdaki hususları anlamanız gerekmektedir.

Serbest Fonlar yüksek riskli finansal ürünlere oransal sınırlamalara ve diğer şartlara tabi olmaksızın fon izahnamesinden belirtilen yatırım stratejisi ve limitleri dahilinde yatırım yapabilirler. Serbest Fonlarda yapacağınız alım-satım işlemleri sonucunda kâr elde edebileceğiniz gibi zarar riskiniz de bulunmaktadır. Bu fonların getirileri yüksek volatilitelere sahiptir. Mevzuat hükümleri doğrultusunda, periyodik bilgilendirme esasları diğer fonlardan farklıdır. Yatırımcılardan mevzuat ve izahname hükümleri çerçevesinde “Performans Ücreti” tahsil edilmektedir. Bu nedenlerle, Serbest Fonlarda işlem yapmaya karar vermeden önce; izahnameyi dikkatlice okumanız, piyasada karşılaşılabileceğiniz riskleri anlamanız, mali durumunuzu ve kısıtlarınızı dikkate alarak karar vermeniz gerekmektedir.

Uyarı

İşlem yapmaya başlamadan önce çalışmayı düşündüğünüz kuruluşun Portföy Yönetimi Yetki Belgesi olup olmadığını kontrol ediniz. Portföy Yönetimi faaliyeti konusunda yetkili olan banka ve sermaye piyasası aracı kurumlarını www.spk.gov.tr veya www.tspb.org.tr web sitelerinden öğrenebilirsiniz.

Risk Bildirimi

Yatırımcılar fona yatırım yapmadan önce fonla ilgili temel yatırım risklerini değerlendirmelidirler. Yatırımcıların fonun maruz kaldığı temel risklerden kaynaklanabilecek değişimler sonucunda fon fiyatındaki olası düşümlere bağlı olarak yatırımlarının değerinin başlangıç değerinin altına düşebileceğini ve/veya yatırdıkları paranın tamamını kaybedebileceklerini göz önünde bulundurmaları gerekmektedir.

Fon portföyünde yer alacak olan çeşitli finansal enstrümanlar özellikle de türev araçlar nedeniyle maruz kalınan risk sınıflarını kısaca şu şekilde ifade edebiliriz.

Piyasa Riski: Fon portföyü içerisinde taşınan pozisyonların değerinde finansal piyasadaki dalgalanmalardan kaynaklanan faiz, kur ve ortaklık payı fiyat değişimlerine bağlı olarak ortaya çıkan faiz oranı riski, ortaklık payı fiyat riski ve kur riski gibi riskler nedeniyle portföyün zarar etme ihtimalini ifade eder. Faiz oranlarında ortaya çıkan değişimler, hem değişken faizli menkul kıymetlerin faiz getirilerinde değişime neden olabilmekte hem de diğer yatırım araçlarının gelecekteki nakit akışlarının bugünkü değerlerini etkileyerek söz konusu araçların fiyatlarında değişime neden olabilmektedir. Ortaklık payı ve emtia fiyatlarındaki değişimler, bu varlıklara ilişkin spot veya vadeli pozisyonların fiyatlarında değişime neden olabilmektedir. Kurlardaki değişimler de yabancı para cinsinden nakit akışları bulunan veya yabancı para cinsinden değerlendirilen varlıkların fiyatlarında değişime neden olabilmektedir.

Yoğunlaşma Riski: Fon portföyünde risk/getiri dengesi açısından yeterli optimizasyonun sağlanamamasına bağlı olarak belli bir varlığa ve/veya vadeye yoğun yatırım yapılması sonucunda, portföyün ani getiri değişimleri etkisine maruz kalması, portföyün dengeli biçimde çeşitlendirilememesi riskidir. Bu risk Fon’un aralarında pozitif korelasyon bulunan finansal enstrümanlara yoğunlaşması dolayısıyla belirli bir enstrüman grubunda korelasyon kırılmasından dolayı fon getirisinin olumsuz yönde etkilenmesine neden olabilir.

Baz Riski: Vadeli işlem kontratlarının cari değeri ile konu olan ilgili finansal enstrüman spot fiyatının aldığı değer arasındaki fiyat farklılığı değişimini ifade eder. Sözleşmeyle belirlenen vade sonunda vadeli fiyat ile spot fiyat birbirine eşit olmaktadır. Ancak fon portföyü içerisinde yer alan ilgili vadeli finansal enstrümanlarda işlem yapılan tarih ile vade sonu arasında geçen zaman içerisinde vadeli fiyat ile spot fiyat teorik fiyatlamadan farklı olmaktadır. Dolayısıyla burada Baz Değer’in sözleşme vadesi boyunca göstereceği değişim riski ifade eder.

Korelasyon Riski: Fon portföyü içerisinde yer alan farklı finansal varlıkların piyasa koşulları altında belirli bir zaman dilimi içerisinde aynı zamanda değer kazanması ya da kaybetmesine paralel olarak, en az iki farklı finansal varlığın birbirleri ile olan pozitif veya negatif yönlü ilişkileri nedeniyle doğabilecek zarar olasılığını ifade eder.

Karşı Taraf Riski: Fon portföyü içerisine alınan menkul kıymetler üzerinde karşı tarafın, işlemden kaynaklanan yükümlülüklerini yerine getirmek istememesi ve/veya yerine getirememesi veya takas işlemlerinde ortaya çıkan

aksaklıklar sonucunda ödemenin yapılamaması riskini ifade eder. Fon'un risk ölçümlerinde organize borsalar haricinde yapılacak olan finansal işlemler (türev işlemler) ile ilgili olarak taşınan pozisyonlarının gün içerisinde karşı taraf bazında piyasaya göre değerlemeleri yapılacaktır. Yapılacak olan portföy değerlemeleri içerisinde ölçümlenen piyasa değerleri karşı taraf bazında kırılarak Fon'un karşı taraf bazındaki limitleri dinamik olarak takip edilebilecektir.

Teminat Riski: Türev araçlar üzerinden alınan bir pozisyonun güvencesi olarak alınan teminatın, Fon Kurucusu'nun teminatı likidite etmesi halinde piyasaya göre değerlendirme değerinin beklenen türev pozisyon değerini karşılayamaması veya doğrudan, teminatın niteliği ile ilgili olumsuzlukların bulunması olasılığının ortaya çıkması durumudur.

Likidite Riski: Likidite riski, genel olarak Fon'un nakit akışındaki vade uyumsuzluğundan kaynaklanacak dengesizlik sonucunda nakit çıkışlarını tam olarak ve zamanında karşılayacak düzeyde ve nitelikte nakit mevcuduna veya nakit girişine sahip bulunmaması riskidir. Piyasaya ilişkin likidite riski, Fon'un piyasaya gerektiği gibi girememesi, bazı ürünlerdeki sıkı piyasa yapısı ve piyasalarda oluşan engeller ve dalgalanmalar nedeniyle pozisyonlarını uygun bir fiyatta, yeterli tutarlarda ve hızlı olarak kapatamaması veya pozisyonlardan çıkamaması durumunda ortaya çıkan zarar ihtimalini ifade eder.

Opsiyon Risk Duyarlılık Riskleri: Opsiyon portföylerinde risk duyarlılıkları arasında, işleme konu olan spot finansal ürün fiyat değişiminde çok farklı miktarda risk duyarlılık değişimleri yaşanabilmektedir. **Delta;** Opsiyonun yazıldığı ilgili finansal varlığın fiyatındaki bir birim değişimin opsiyon priminde oluşturduğu değişimi göstermektedir. **Gamma;** Opsiyonun ilgili olduğu varlığın fiyatındaki değişimin opsiyonun deltasında meydana getirdiği değişimi ölçmektedir. **Vega;** Opsiyonun dayandığı varlığın fiyat dalgalanmalarındaki birim değişimin opsiyon priminde oluşturduğu değişimdir. **Theta;** Risk ölçümlerinde büyük önem taşıyan zaman faktörünü ifade eden gösterge olup, opsiyon fiyatının vadeye göre değişiminin ölçüsüdür. **Rho;** Faiz oranlarındaki yüzdesel değişimin opsiyonun fiyatında oluşturduğu değişimin ölçüsüdür.

Operasyonel Risk: Fon portföyüne yapılan alım/satım işlemlerinin zamanında, tam ve doğru olarak yapılamaması, etkin olmayan iş akışları veya sıklıkla tekrarlanan hatalar, ihmaller, tutarsızlıklar sonucunda zarar oluşması olasılığıdır. Fon içi kontrollerin, işbirliği içinde olunan kişi ya da ilgili bölümlerin, bilgi sistemlerinin, çalışanlarının yetkinlik ve uyumunun, işlem süreçlerinin niteliğinin yanı sıra doğal afetler, rekabet koşulları, politik rejim değişiklikleri de bu riski belirleyen unsurlardır.

Kaldıraç Riski: Fon portföyü içerisine çeşitli borçlanma imkanları yoluyla kaldıraç yaratan uzun ve/veya kısa yönlü menkul kıymet miktarının fon sermayesine olan oranının fon kurucusunun belirlediği maksimum sınırı aşması veya limit içerisinde yüksek borçluluk seviyesinde bulunulması nedeniyle fon sermayesinde olası kayıpların yaşanması durumunu ifade eder.

Mevzuat Riski: Fon faaliyetlerinin yürütülmesi ile ilgili olarak yeterli, etkili, açık ve anlaşılır politika ve uygulama talimatlarının oluşturulmaması, bunların gereğince duyurulmaması ve özümsememesi nedeniyle ortaya çıkan risktir. Planlanmamış veya beklenmedik değişiklikler bu riske yol açabilir. Mevzuat hükümlerine ve yasal yükümlülüklerle uyulmaması sonucunda ortaya çıkabilecek zararları ifade eder. Bu risk, yürürlükteki mevzuat hakkında yetersiz veya hatalı bilgi sahibi olunması bunlara gereğince uyulmaması ya da bunların bilinçli şekilde ihlal edilmesinden kaynaklanır. Ürünlerin risklerinin yanlış tahlil edilmesi ya da hatalı pazarlama tekniklerinin kullanılması da bu riske yol açabilir.

Yasal Risk: Fonun katılma paylarının satıldığı dönemden sonra mevzuatta ve düzenleyici otoritelerin düzenlemelerinde meydana gelebilecek değişikliklerden olumsuz etkilenmesi riskidir.

Fonun maruz kaldığı risklerle ilgili uygun açıklamaları ve uyarıları içeren risk ve getiri profiline <https://www.tefas.gov.tr> ve Kamuyu Aydınlatma Platformu internet sitesindeki <https://www.kap.org.tr/tr/YatirimFonlari/YF> Yatırımcı Bilgi Formlarından, yatırım yaptığımız fonun performansını ve getiri bilgisini fonların sürekli bilgilendirme formlarından takip edebilirsiniz.

Serbest Fonların maruz kalabileceği risklerin ölçümünde kullanılan yöntemler

Fonun taşıdığı piyasa riskinin ölçümü için fonun riske maruz değeri (RMD) hesaplanır. RMD yaklaşımı fon portföyü içerisinde yer alan tüm varlıkların her biri için ve toplamda tüm portföy için belirli bir süre içerisinde ve belirli bir güven aralığında ortaya çıkabilecek en yüksek zarara ilişkin istatistikî tahminler üreten bir yöntemdir. RMD yöntemiyle yapılan hesaplamalarda portföydeki her bir varlığın getiri değişkenliği, varlıklar arası korelasyonlar, kullanılan kaldıraç seviyesi gibi portföyün muhtemel zarar tutarına etki edebilecek değişkenler dikkate alınır.

RMD ölçümlerinin yapılmasında temel olarak tarihsel simülasyon yöntemi kullanılır. Ancak portföy içerisindeki varlıklara uygulanabilir olması ve istatistikî olarak tarihsel simülasyon yönteminden daha güvenilir sonuçlar

üretmesi durumunda alternatif RMD yöntemlerinin de kullanılabilmesi mümkündür. Ölçümlerin yapılmasında %99 güven aralığı, en az 250 iş günü gözlem süresi ve 20 iş günü elde tutma süresi kullanılır. Fon'un RMD hesaplamaları, Fon muhasebe sistemine entegre çalışan bir risk yazılımı kullanılarak gerçekleştirilir.

Kullanılan RMD modelinin doğruluğunu ve performansını ölçmek amacıyla geriye dönük test uygulanmaktadır. Geriye dönük test en az aylık dönemler itibarıyla, söz konusu aydaki her işgünü için ayrı ayrı uygulanmaktadır. En yakın tarihli 250 iş gününde gerçekleşen aşım sayısının 3'ü geçmesi durumunda, kullanılan RMD modeli gözden geçirilerek, gerekli olması halinde modelde düzeltme ve iyileştirmeler yapılır.

Kaldıraç yaratan işlemlere ilişkin olarak araç bazında ayrı ayrı hesaplanan pozisyonların mutlak değerlerinin toplanması suretiyle ulaşılan toplam pozisyonun fon toplam değerine oranına "kaldıraç" denir. Kaldıraç yaratan işlemlerden kaynaklanan riskin ölçümünde Mutlak RMD yöntemi kullanılır.

Borsa dışı türev araç ve swap sözleşmelerinin karşı tarafının denetime ve gözetime tabi finansal bir kurum (banka, aracı kurum vb.) olması, karşı tarafının Sermaye Piyasası Kurulu'nun III-52.1 sayılı Yatırım Fonlarına İlişkin Esaslar Tebliği'nin 32'nci maddesinde belirtilen derecelendirme notuna sahip olması zorunludur.

Portföyde yer alan kıymetlerin geçmiş işlem hacimleri dikkate alınarak, portföy içindeki likit olmayan pozisyonlar ve bu pozisyonların fon toplam değerine oranı tespit edilir. Bu tutarlar üzerinden fon portföyünün ne kadar sürede likide edilebileceği belirlenir.

Fon portföyünde yer alan ve saklamaya konu olabilecek varlıklar Kurul'un portföy saklama hizmetine ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde Portföy Saklayıcısı nezdinde saklanır.

Performans Ücreti Tahsili

Aşağıdaki koşulların gerçekleşmesi halinde fon katılımcılarından farklı dönemlerde yaptıkları her bir yatırım için ayrı ayrı hesaplanmak kaydıyla "Performans Ücreti" tahsil edilir.

Performans ücreti tahsil edilmesi için dönemsel fon getirisinin pozitif olması ve fon getirisinin aynı dönemdeki "Eşik Değer" getirisini aşması gerekmektedir. Ek olarak, "Dönem" sonundaki Fon Pay Değeri'nin, "Yüksek İz" değerini aşması gerekmektedir.

Dönem: Fona giriş yapıldığı tarihten itibaren, 6 aylık periyotlar itibari ile veya Fon'dan çıkış yapılan yılın herhangi bir değerlendirme gününe kadar olan zaman dilimidir.

Nispi Getiri Oranı: Performans dönemi sonu itibarı ile hesaplanan portföyün vergi öncesi getiri oranından eşik değer çıkarılması sonucu bulunacak pozitif ya da negatif yüzdesel değerdir.

Performans Ücreti: Pay sahipleri için her birim pay için Fon Birim Pay fiyatında oluşan getirinin eşik değer getirisini aşan kısmının %20'sidir.

Eşik Değer: Nispi getirinin hesaplanmasında kullanılacak "kıstas"tır.

Yüksek İz Değer: Alış tarihindeki fon birim pay değeri veya performans ücreti tahsil edilmiş ise performans ücreti tahsil edilen fon birim pay değeri

Bütün hesaplamalarda "İlk Giren İlk Çıkar" (FIFO) yöntemi uygulanır. Performans ücretine hak kazanılması halinde son değerlendirme gününü takip eden 3 (üç) iş günü içerisinde, katılma payı sahiplerinin Fon'dan ayrılmasını beklemeksizin yatırımcının varsa cari hesabından nakit olarak, yoksa ilave bir talep veya emir beklenmeksizin, performans ücreti hesaplamasına konu edilmiş son değerlendirme fiyatı kullanılarak fon katılma paylarının Fon'a iade edilmesi suretiyle katılımcılardan tahsil edilir. Yatırımcının fondan çıkış yapması halinde de, çıkış talimatını takip eden üçüncü işlem gününde yukarıda belirtildiği şekilde yatırımcıdan tahsil edilir.

Fon'a giriş tarihindeki fon birim fiyatı ile performans dönemi sonu değerlendirme günündeki fon birim fiyatı arasındaki pozitif değişimin aynı dönemdeki Eşik Değer'in getirisinden fazla olması durumunda, aradaki farkın %20'sinin fon pay sayısı ile çarpılması suretiyle hesaplanacak performans ücreti tahsil edilir.

Performans ücreti, her bir katılımcı için ve aynı katılımcının her bir farklı tarihte fon katılma payı alımını gerçekleştirdiği günden itibaren ayrı ayrı takip edilmeye başlanır. Dönem sonundaki değerlendirme günü ve/veya fondan çıkış tarihinde farklı giriş tarihleri için hesaplanan kâr/zarar tutarları mahsup edilmeden birbirinden bağımsız olarak değerlendirilir.

Performans ücreti hesaplamasında "Yüksek İz Değer" uygulanır. Buna göre, fon satın alış tarihindeki fon pay değeri aynı zamanda "Yüksek İz" değeri olarak kabul edilir. Performans ücreti hesaplama günündeki fon fiyatının (fon pay değerinin) "Yüksek İz" değerini aşması halinde performans ücreti tahsil edilir. Yüksek İz değeri,

performans ücreti alınan dönem itibarıyla performans ücretine esas birim pay başına toplam değer olarak yeniden belirlenir.

Fon Getirisi= [(Dönem sonu fon birim pay fiyatı/Yüksek İz değer)-1]

Performans ücreti hesaplama gününde fon fiyatının Yüksek İz değerinin altında kalması halinde fon performans ücreti tahsil edilmez. Bu durumda, bir sonraki performans ücreti hesabı için baz oluşturacak Yüksek İz değerinin belirlenmesinde 3 durum ortaya çıkabilir:

- Fon getirisi pozitif ve fon getirisi eşik değerden yüksek ise Yüksek İz değer, performans ücreti kesilen tarihteki fon pay değeri olarak güncellenir.
 - Fon getirisinin negatif ancak eşik değer getirisinden yüksek ise performans ücreti kesilmediğinden Yüksek İz değer performans ücreti kesilen tarihteki fon birim pay değeri olarak alınmaya devam eder.
 - Fon getirisi pozitif, fakat fon getirisi eşik değerden düşük ise performans ücreti kesilmediğinden Yüksek İz değer performans ücreti kesilen tarihteki fon birim pay değeri olarak alınmaya devam eder.
- Performans dönemi dışındaki tarihlerde satım talimatı verildiğinde, hesaplanan performans primi, satış tutarından düşülerek kalan kısım müşteriye ödenir.

Örnek:

Dönem başında pay başı fon fiyatı: 1,0, Yüksek İz Değer: 1,0, Eşik Değer: 1,0.

- Değerleme dönemi sonunda fon birim pay değerinde oluşan getiri %6,0, eşik değer getirisini %3,0 olmuştur. Yani, fon fiyatı 1,06, eşik değer 1,03 olmuştur. Bu durumda gelecek dönem için performans ücreti hesaplamalarında baz alınacak Yüksek İz değer 1,06 olacaktır.
- Değerleme dönemi sonunda Fon birim pay değerinde oluşan getiri %4,0 (fon fiyatı 1,04), eşik değer getirisini %5,0 (eşik değer 1,05) olmuş, fon getirisi eşik değer getirisinin altında kaldığından dönem sonunda performans ücreti tahsil edilmemiştir. Bu durumda bir sonraki dönem için performans ücreti hesaplamalarında baz alınacak Yüksek İz değer 1,00 olarak devam edecektir.
- Değerleme dönemi sonunda Fon birim pay değerinde oluşan getiri -3% (fon fiyatı 0,97), kıstas getirisini %5 (kıstas fiyatı 1,05) olmuş, fon birim pay fiyatının Yüksek İz değeri aşmaması ve fon getirisinin eşik değer getirisinin altında kalmasından dolayı dönem sonunda performans ücreti tahsil edilmemiştir. Bu durumda, bir sonraki dönem için performans ücreti hesaplamalarında baz alınacak Yüksek İz değer 1,00 olarak devam edecektir.

Performans ücretinin hesaplanmasında aşağıdaki formül kullanılacaktır:

$$[(\text{Fon birim pay değerinin getirisi} - \text{Eşik değer getirisini}) \times \%20] \times \text{dönem başı fon birim pay değeri} \times \text{pay miktarı}$$

Farklı dönemlerde girişi yapılan her bir pay için ayrı ayrı hesaplanır.

Performans Ücreti Hesaplamasına İlişkin Örnekler

Örnek 1:

Soru: Yatırımcı 26 Haziran 2012 tarihinde Fon'a 1,00 TL birim fiyattan (fon pay değeri: 1,0 TL) 100.000 adet fon katılma payı satın almıştır. O tarihten yılın son değerlendirme günü olan 25 Aralık 2012'ye kadar Fon'un getirisi %6,0 olmuştur (fon pay değeri 1,06 TL olmuştur). Aynı dönemdeki Eşik Değer getirisini ise %4,0 olmuştur. Yatırımcı 25 Haziran 2013 tarihinde Fon'dan çıkmıştır. Performans ücreti tahsilatının yapıldığı yılın son değerlendirme gününden fon çıkış tarihine kadarki dönemde fonun getirisi %10,0 (fon pay değeri: 1,1660), Eşik Değer getirisini ise %5,0 olarak gerçekleştirmiştir.

Cevap: Fon alım tarihinde Yüksek İz değer fon fiyatı olan 1,0 TL'dir. Fon fiyatı, Yüksek İz değerini aştığı ve nispi getiri pozitif olduğu için Performans Ücreti tahsil edilmiştir. Pay başına $(\%6 - \%4) \times \%20 = 0,04$, toplam $1 \times 100.000 \text{ pay} \times \%0,04$ olmak üzere 400 TL Performans Ücreti kesilmiştir. Bir sonraki Dönem için Yüksek İz değer 1,06 olmuştur.

Yatırımcının Fon'dan çıkış yaptığı 25 Haziran 2013 tarihinde Fon fiyatı, Yüksek İz değerini aştığı ve nispi getiri olduğu için Performans Ücreti tahsil edilmiştir. Performans Ücreti, $(\%10 - \%5) \times \%20 \times 100,000 \times 1,06$ formülü ile 1.060 TL olmuştur.

Örnek 2:

Soru: Yatırımcı 14 Şubat 2012 tarihinde 1,00 TL birim fiyattan (fon pay değeri: 1,0 TL) 100.000 adet fon katılma payı satın almıştır. 13 Mart 2012 tarihinde 1,02 TL birim fiyattan 300.000 adet daha fon katılma payı satın almıştır. Yatırımcı 18 Eylül 2012 tarihinde ise 180.000 adet fon katılma payını 1,15 TL fiyattan satmıştır. Yılın son değerlendirme günü olan 25 Aralık 2012’de fon pay değeri 1,18 TL olmuştur. Eşik Değerin getirisi 14 Şubat 2012 – 17 Eylül 2012 arasında %3,5, 13 Mart 2012 – 17 Eylül 2012 arasında %2,5, 13 Mart 2012 – 25 Aralık 2012 arasında %4,0 olmuştur. Yatırımcı 2013 ve 2014 yıllarında da fonda kalmaya devam etmiştir. 2013 yılında fonun getirisi -%2,5 (fon pay değeri 1,1505), Eşik Değerin getirisi ise %6,0 olmuştur. 2014 yılında fonun getirisi %18,0 (fon pay değeri 1,3505), Eşik Değerin getirisi %7,5 olmuştur.

Cevap: Yatırımcının farklı dönemlerde yaptığı yatırımlar ayrı ayrı takip edilmiştir. FIFO uygulamasına göre, yatırımcının 17 Eylül 2012 tarihinde satmış olduğu 180.000 adet fon katılma paylarına ilişkin Performans Ücreti hesaplamasında, 100.000 adet pay için 14 Şubat 2012 - 17 Eylül 2012 arası dönem getirileri, 80.000 adet pay için ise 13 Mart 2012 - 17 Eylül 2012 arasındaki dönem getirileri kullanılmıştır. Dönem sonunda ise kalan 220.000 adet katılma payına ilişkin Performans Ücreti hesaplamasına ilişkin olarak 13 Mart 2012 – 25 Aralık 2012 arasındaki getiriler kullanılmıştır.

14 Şubat 2012 tarihinde satın alınan 100.000 paylık kısım için Yüksek İz değeri 1,0’dır. Buna göre fondan çıkışın gerçekleştiği 17 Eylül 2012 tarihindeki Fon fiyatı, Yüksek İz değeri aştığı için Performans Ücreti tahsil edilmiştir. Dönemin fon getirisi %15’tir (1,15/1,0-1). Pay başına $(\%15,0 - \%3,5) \times \%20 \times 1,0 \text{ TL} = 0,023 \text{ TL}$, toplam 100.000 pay x 0,023 TL/pay olmak üzere 2.300 TL Performans Ücreti kesilmiştir.

13 Mart 2012 tarihinde satın alınan 80.000 paylık kısım için başlangıç Yüksek İz değeri 1,02’dir. Buna göre fondan çıkışın gerçekleştiği 17 Eylül 2012 tarihindeki Fon fiyatı, Yüksek İz değeri aştığı için Performans Ücreti tahsil edilmiştir. Dönemin fon getirisi %12,75’tir (1,15/1,02-1). Buna göre, pay başına $(\%12,75 - \%2,5) \times \%20 \times 1,02 = 0,0209 \text{ TL}$, toplam 80.000 pay x 0,0209 TL/pay olmak üzere 1.672 TL Performans Ücreti kesilmiştir. Yatırımcıdan tahsil edilen toplam Performans Ücreti 3.972 TL (2.300+1.672) olmuştur.

Son değerlendirme gününde (25 Aralık 2012) yatırımcının elinde kalan 220.000 katılma payı için performans ücreti hesaplanmıştır. Yatırımın yapıldığı 13 Mart 2012 tarihinde Yüksek İz değer 1,02 TL, son değerlendirme gününde fon fiyatı 1,18 TL olmuştur. Dönemin fon getirisi %15,7’dir (1,18/1,02-1). Buna göre, nispi getiri olması ve fon fiyatının Yüksek İz değeri aşması nedeniyle pay başına $(\%15,7 - \%4,0) \times \%20 \times 1,02 = 0,0239 \text{ TL}$, toplam 220.000 pay x 0,0239 TL/pay olmak üzere 5.251 TL Performans Ücreti kesilmiştir. Bir sonraki hesaplama dönemi için başlangıç Yüksek İz değeri 1,18 TL olmuştur.

2013 yılında fonun getirisi eşik değerın getirisinin altında kaldığı ve (-) olduğu için performans ücreti oluşmamıştır. Eşik değerın getirisi %6,0 olduğundan, bir sonraki yıl için baz oluşturacak Yüksek İz değer 1,2508 olmuştur (1,18 x (1+6,0%) formülünden). 2014 yılsonu fiyatı (1,3575) Yüksek İz değeri (1,2508) aştığından, performans ücreti almaya hak kazanılmıştır:

2014 yılsonu itibariyle hesaplamalarda kullanılacak fon getirisi $(\%18 + (-\%2,5)) = \%15,5$

Eşik değerın getirisi $(\%6 + \%7,5) = \%13,5$

Pay başına performans kesintisi $(\%15,5 - \%13,5) \times \%20 \times 1,18 = 0,00472$ 220.000 * 0,00472 = 1038,4 TL performans ücreti tahsil edilecektir.

Katılma Payı Satın Alanların Vergilendirilmesi

Gelir Vergisi Kanunu’nun geçici 67. maddesi uyarınca Sermaye Piyasası Kanunu’na göre kurulan menkul kıymetler yatırım fonlarının katılma paylarının ilgili olduğu fona iadesi %10 oranında gelir vergisi tevkifatına tabidir. Kurumlar Vergisi Kanunu’nun ikinci maddesinin birinci fıkrası kapsamındaki mükellefler ile münhasıran menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası aracı getirileri ile değer artışı kazançları elde etmek ve bunlara bağlı hakları kullanmak amacıyla faaliyette bulunan mükelleflerden Sermaye Piyasası Kanunu’na göre kurulan yatırım fonları ve yatırım ortaklıklarıyla benzer nitelikte olduğu Maliye Bakanlığınca belirlenenler için bu oran %0 olarak uygulanır. [Ayrıntılı bilgi için bkz. www.gib.gov.tr]

Sürekli olarak portföyünün en az %51’i BİST’te işlem gören paylardan oluşan yatırım fonlarının bir yıldan fazla süreyle elde tutulan katılma paylarının elden çıkarılmasında Gelir Vergisi Kanunu’nun geçici 67. maddesi kapsamında tevkifat yapılmaz.

Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 67. maddesinin (8) numaralı bendi uyarınca fon katılma paylarının fona iadesinden elde edilen gelirler için yıllık beyanname verilmez. Diğer gelirler nedeniyle beyanname verilmesi halinde de bu gelirler beyannameye dahil edilmez. Ticarî işletmeye dahil olan bu nitelikteki gelirler, bu fıkra kapsamı dışındadır.

Kurumlar Vergisi Kanunu Geçici Madde 1 uyarınca dar mükellef kurumların Türkiye'deki iş yerlerine atfedilmeyen veya daimî temsilcilerinin aracılığı olmaksızın elde edilen ve Gelir Vergisi Kanununun geçici 67'nci maddesi kapsamında kesinti yapılmış kazançları ile bu kurumların tam mükellef kurumlara ait olup BİST'te işlem gören ve bir yıldan fazla süreyle elde tutulan pay senetlerinin elden çıkarılmasından sağlanan ve geçici 67'nci maddenin (1) numaralı fıkrasının altıncı paragrafı kapsamında vergi kesintisine tâbi tutulmayan kazançları ve bu kurumların daimî temsilcileri aracılığıyla elde ettikleri tamamı geçici 67'nci madde kapsamında vergi kesintisine tâbi tutulmuş kazançları için yıllık veya özel beyanname verilmez.

İşbu Serbest Fon Risk Bildirim Formu, yatırımcıyı genel olarak mevcut riskler hakkında bilgilendirmeyi amaçlamakta olup, serbest fonların alım-satımından ve uygulamadan kaynaklanabilecek tüm riskleri kapsamayabilir. Bu nedenle yatırım kararı almadan önce işlem gerçekleştirmek istediğiniz yatırım fonu, fon kurucusu, fon yöneticisi, fonun amacı, yatırım stratejisi, riskleri ile fon bilgilendirme dokümanları (şemsiye fon içtüzüğü, fon izahnamesi ve yatırımcı bilgi formu) ile ilgili gerekli araştırmayı yapmanızı ve profesyonel yardım almanızı tavsiye ederiz. Dolayısıyla tasarruflarınızı bu tip yatırımlara yönlendirmeden önce dikkatli bir şekilde araştırma yapmalısınız.

İşbu Serbest Fon Risk Bildirim Formu'nda yer alan hususları okudum, anladım serbest fonların riskleri hakkında bilgilendirildim.

Alternatif Menkul Değerler A.Ş., Serbest Yatırım Fonu almak amacı ile açılan hesabım için tarafıma internet şifresi verilmesi gerekliliğini, bu şifre ile Fon'un Sürekli Bilgilendirme sayfasına ulaşarak Fon ile ilgili tüm bilgilere buradan erişebileceğim bilgisinin Alternatif Menkul Değerler A.Ş müşteri temsilcisi tarafından iletildiğini beyan ederim.

Yukarıdaki tüm hususları okuyup anladığımı; özgür iradem sonucu bu Serbest Yatırım Fonu Risk Bilgilendirme Formu'nu elektronik olarak onaylamak suretiyle imzaladığımı kabul ederim.